

PDRkongre2018

20. Uluslararası
Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi
20th International
Psychological Counseling and Guidance Congress

Geçmişten Geleceğe Psikolojik Danışman Eğitimi

Psychological Counseling Training
from the Past to the Future

25-26-27
Ekim/October 2018
Samsun

ABSTRACT BOOK
BİLDİRİ ÖZETLERİ

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association
Genel Merkez / Central Office

PDRkongre2018
20th International Congress on Psychological Counseling and Guidance
20. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2018, TÜRK PDR DERNEĞİ

Bu kitabın basım ve yayım hakları Türk PDR Derneği'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

İletişim

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Öncebeci Mah. Umut Sk. No: 50/4 Kolej-Çankaya/Ankara
Telefon ve Fax: +90 312 430 36 74
E-posta: genelmerkez@pdr.org.tr
İnternet: www.pdr.org.tr

An Examination Of Post-Traumatic Stress Disorder And Depression Experienced By Immigrant Students By Demographics

Sefa Bulut¹

Hüseyin Buğra Karaman²

¹Professor, İbn Haldun University, sefa.bulut@ihu.edu.tr

²Psych. Couns., Bolu Guidance and Counseling Center, hbugrakaraman@gmail.com

Abstract No: 168 - Abstract Presentation Type: Oral Presentation

Purpose: This study aimed to examine whether there is a difference in Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD) and depression levels of the immigrant secondary school students by nationality, gender, age, time spent at the place of resettlement, ability to use language and having friends at the place of resettlement.

Method: The survey method was used in this research. The Syrian and Iraqi students attending secondary schools in Bolu province were included in the study. 144 Turkish, 103 Syrian and 136 Iraqi students studying in Bolu province whose ages varied between 12-15 years were reached in the study. The Turkish students were included in the study to keep the variables of nationality and adolescence under control. Depression Scale for Children and Child Post-Traumatic Stress Reaction Index were used as measuring instruments. Once it was seen that skewness-kurtosis values were within the desired range in the differentiation analyses, t-test for independent samples and one-way ANOVA analysis methods were used.

Findings: According to the findings, 52% of Iraqi students were above the cutoff score while 41.17% of the Syrian students were above the cutoff score for depression scores. As for the PTSD scores, 27.5% of the Iraqi students had high scores and 5.3% had very high scores. 36% of the Syrian students had high scores and 1.5% had very high scores. Regarding the correlations, there was a positive significant and moderate relationship between PTSD and depression scores ($r=0.432$). There were significant difference between the groups in regard to PTSD and depression scores by the nationality variable. PTSD and depression scores of the Turkish students were found to be lower than the Iraqi and Syrian students. No significant difference was found between scores of the male and female immigrant students. As for the age variable, there were significant differences in PTSD scores, and the older students were found to have higher PTSD scores. Depression scores of the immigrant students living in Turkey for a long time were found to be lower. There was no significant difference between the scores of the students having and not having problems with language. No significant difference was found between the PTSD and depression scores of the students with good communication with peers at the place of resettlement.

Conclusion: The findings show that the immigrant students were under higher risk than Turkish students with no experience of immigration. The fact that the immigrant students living in Turkey for a long time had fewer depression-related problems might be related to the adaptation and how it had been a long time since their traumatic experiences. It was seen that the older immigrant students were under risk of PTSD. This proves the importance of providing immigrant children with mental health and school adaptation efforts in a healthy way. It may be important to benefit from mental healthcare services to overcome traumatic experiences in a healthy manner and teachers, administrators and school psychological counselors conduct school- based efforts for adaptation to prevent secondary traumas.

Keywords: Immigrant students, PTSD, depression

Göçmen Öğrencilerin Yaşadıkları Travma Sonrası Stres Bozukluğu ve Depresyon'un Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi

Sefa Bulut¹

Hüseyin Buğra Karaman²

¹Prof. Dr., İbn Haldun Ünivetsitesi, sefa.bulut@ihu.edu.tr

²Psk. Dan., Bolu Rehberlik ve Araştırma Merkezi, hbugrakaraman@gmail.com

Bildiri No: 168 - Bildiri Sunum Şekli: Sözlü Sunum

Amaç: Bu çalışmanın amacı ortaokullarda okula devam eden göçmen öğrencilerdeki Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) ve depresyon düzeylerinin; milliyet, cinsiyet, yaş, yeni yerleşilen yerde geçirilen zaman, dili kullanabilme ve yeni yerleşilen yerde arkadaş olma durumlarına göre farklılık oluşup oluşmaması durumlarının incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışmada Survey (tarama) Yöntemi kullanılmıştır. Bolu ilinde eğitim ve öğretime devam eden Türk, Suriyeli ve Iraklı öğrenciler çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmada Bolu ilinde öğrenim gören yaşları 12-15 arasında değişen 144 Türk öğrenci, 103 Suriyeli ve 136 Iraklı öğrenciye ulaşılmıştır. Türk öğrenciler milliyet değişkeni ve ergenlik dönemi değişkenleri kontrol altına alınması için çalışmaya dahil edilmiştir. Ölçme işlemlerinde Çocuklar için Depresyon Ölçeği ve Çocuklar için Travma Sonrası Stres Tepkileri ölçeği kullanılmıştır. Fark analizlerinde çarpıklık basıklık değerlerinin istenilen aralıkta (-2+2) olduğu görüldükten sonra parametrik testlerden; bağımsız örneklem için T Testi ve Tek Yönlü ANOVA analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın bulguları incelendiğinde Iraklı öğrencilerin depresyon puanlarında %53,2'sinin kesme puanın üzerinde puanlar aldıkları görüldürken, bu oran Suriyeli öğrencilerde %41,17 olarak bulunmuştur. TSSB puanları incelendiğinde ise Iraklı öğrencilerde %27,5'inin yüksek, %5,3'ünün çok yüksek puanlar aldıkları görülmüştür. Suriyeli öğrencilerde ise %36'sının yüksek, %1,5'inin çok yüksek puanlar aldıkları görülmüştür. Korelasyon analizi incelendiğinde ise TSSB ve depresyon arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişkinin olduğu görülmüştür ($r=0,432$). Milliyet değişkenine göre TSSB ve depresyon puanlarında gruplar arası anlamlı farklar görülmüştür. Türk öğrencilerin TSSB ve Depresyon puanları ise Iraklı ve Suriyeli öğrencilerden daha düşük çıkmıştır. Göçmen öğrencilerde cinsiyet değişkeni incelendiğinde kızlar ve erkekler arasında alınan puanlarda erkekler ve kızlar arasında bilimsel olarak anlamlı bir fark bulunulmamıştır. Yaş değişkeni incelendiğinde TSSB puanlarında anlamlı farklar bulunmuş ve büyük olan öğrencilerin daha yüksek TSSB puanlarına sahip oldukları görülmüştür. Uzun zamandır Türkiye'de olan öğrencilerin depresyon puanları daha düşük bulunmuştur. Dil konusunda sorun yaşayan öğrenciler yaşamayanlar arasında puanlarda anlamlı bir farka ulaşılmamıştır. Yeni yerleşilen yerde akranlarla iletişimi iyi olan öğrencilerin TSSB ve depresyon puanları arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Sonuç: Bulgular incelendiği zaman milliyete göre göçmen öğrencilerin göç yaşamamış olan diğer öğrencilere göre Travma Sonrası Stres Bozukluğu yaşama konusunda daha çok risk altında olduğu görülmektedir. Okullarda öğrenim gören göçmen öğrencilerin ruh sağlığı hizmetlerinden ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın okullarda sağladığı psikolojik danışma hizmetlerinin sağlıklı ve efektif bir şekilde verilmesi önemlidir. Uzun zamandır Türkiye'de yaşayan ve okula devam eden göçmen öğrencilerin depresyon konusunda daha az sorun yaşadığı görülmüş, bunun uyum ve travmatik deneyimlerin üzerinden geçen zaman ile ilgili olabileceği düşünülmüştür. Yaşı büyük olan göçmen öğrencilerin Travma Sonrası Stres Bozukluğu konusunda risk altında oldukları görülmüştür.. Bu da göç eden çocuklara ruh sağlığı ve okula uyum çalışmalarının sağlıklı bir şekilde verilmesinin önemini gözler önüne sermektedir. Yaşanılan travmatik deneyimlerin sağlıklı bir şekilde atlatılması için ruh sağlığı hizmetlerinden yararlanılması ve uyum konusunda ise öğretmenlerin, idarecilerin ve okul psikolojik danışmanlarının okul temelli çalışmalar yürüterek ikincil travmaları önlemesi önemli olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen öğrenciler, TSSB, depresyon,